

ZPRAVODAJ

NEWSLETTER

4

המוזיאון
היהודי
בפראג

ŽIDOVSKÉ
MUZEUM
V PRAZE

2009

THE JEWISH
MUSEUM
IN PRAGUE

CHANUKOVÝ SVÍCEN ZE SBÍREK ŽIDOVSKÉHO MUZEA V PRAZE OZÁŘIL BÍLÝ DŮM

Na prosbu první dámy Spojených států Michelle Obama, která v dubnu během oficiálního pobytu prezidenta USA Baracka Obamy v Praze navštívila pražské Židovské Město, zapůjčilo Židovské muzeum v Praze vzácný chanukový svícen pro oslavu židovského Svátku světel v Bílém domě. O šestém dnu svátku 16. prosince večer uspořádal prezidentský pár v reprezentativních prostorách Bílého domu slavnostní recepci pro téměř 500 představitelů americké židovské komunity, při níž se na svícnu z muzejních sbírek rozzářily po bezmála sedmdesáti letech znovu svíce. Zapálily je děti velitele amerického námořnictva v Iráku Scotta Morana, Ethan a Esther.

Prezident Barack Obama ve svém poselství při této příležitosti připomněl nejen příběh Makabejců, ale i další zápasy židovského národa o svobodu. To, že Židé chanukové svíce zapalují již přes 2000 let „v dobách míru i v dobách pronásledování – v koncentračních táborech a ghettech, na válečných územích či ve vyhnanství“, označil za „triumf mála nad mnohým; práva nad mocí;

HANUKKAH LAMP FROM THE JEWISH MUSEUM'S COLLECTIONS LIT AT THE WHITE HOUSE

On the basis of a request from First Lady Michelle Obama, who toured Prague's Jewish Town in April during an official visit to Prague by President Barack Obama, the Jewish Museum loaned a rare Hanukkah lamp from its collections for a celebration of the Jewish Festival of Lights in the White House. On the evening of 16 December – the sixth day of Hanukkah – the US President and First Lady hosted a special reception at the White House for around 500 representatives of the American Jewish community, at which six candles on the lamp were kindled, nearly seventy years after they were last used. The candles were lit by Ethan and Esther Moran, the children of Scott Moran, Commander of the US navy in Iraq.

In his speech at this event, President Barack Obama recalled not only the story of the Maccabees, but also the further struggles of the Jewish people for freedom. He pointed out that Jews have lit the Hanukkah candles for more than 2,000 years “in times of peace, and in times of

Prezident Barack Obama a první dáma Michelle Obama během zapalování chanukových svíců na recepci v Bílém domě 16. prosince 2009. (Oficiální fotografie Bílého domu, foto Samantha Appleton.)

President Barack Obama and First Lady Michelle Obama watch as a child lights the Hanukkah candles at a reception in the White House, 16 December, 2009. (Official White House Photo by Samantha Appleton.)

světla svobody nad temnotou beznaděje“. Chanukové svíce nás podle prezidenta Spojených států povzbuzují k tomu, „abychom měli naději až za nadějí; abychom věřili, že záranky jsou možné i v těch nejtemnějších chvílích“; a abychom se „s větším zápalem věnovali zlepšování životů těch, kdo jsou okolo nás, abychom šířili světlo svobody a tolerance všude tam, kde vládné útlak a předsudek“.

Chanukový svícen (1873, výrobce Cyrill Schillberger, původně pravděpodobně věnovaný kongregaci v Prostějově) připomíná tragické období šoa, kdy se do tehdejšího pražského Židovského ústředního muzea dostal spolu s dalšími rituálními předměty ze zrušených židovských obcí a spolků na území okupovaných Čech a Moravy. Tyto konfiskáty nyní tvoří podstatnou část sbírek Židovského muzea v Praze.

VÝSTAVY

Helga Hošková-Weissová. Obrazy a kresby v Galerii Roberta Guttmana

Helga Hošková-Weissová (nar. 1929) jako jedno z mála terezínských dětí přežila válku. V terezínském ghettu přitom vytvořila unikátní soubor kreseb, které jsou dnes známy po celém světě. Retrospektiva dosavadní tvorby umělkyně, kterou Židovské muzeum v Praze vystavilo od 15. října do 29. listopadu v Galerii Roberta Guttmana k autorčiným osmdesátinám, zahrmla jak její práce z Terezína, tak ukázky obrazových cyklů z šedesátých let s motivy z koncentračních táborů a Izraele či z jejího pozdějšího díla. Také v něm Helga Hošková-Weissová podává svědectví o krutých zkušenostech svého dětství, které ovlivnily celý její život a uměleckou tvorbu. Výstava proto nebyla pouhou retrospektivou, ale i poselstvím pro budoucnost. K výstavě také vyšel doprovodný katalog

Helga Hošková-Weissová při vernisáži výstavy.
Helga Hošková-Weissová at the exhibition opening.

Nechť mu Bůh dá vyrůst. Obřady k narození dítěte v židovské kultuře v Galerii Roberta Guttmana

Od 10. prosince Židovské muzeum představuje v muzejní galerii výstavu, jež se věnuje obřadům spojeným s narozením dítěte v kultuře českých a moravských Židů. Výstava seznamuje s charakteristickými předměty, jako jsou ochranné amulety, obřízkové nástroje, knihy obřízek či obřízkové opony. Na výstavě jsou představeny i výjimečné synagogální textilie zhotovené z látky, do níž byl chlapec zabalen při obřízce. Výstava bude k vidění do 28. února 2010.

K výstavě byla rovněž vydána rozsáhlá publikace, výsledek výzkumu pracovníků Židovského muzea v Praze. Ti v letech 2004–2009 zmapovali

Chanukový svícen, Mistr CS (Cyrillus Schillberger ?), Vídeň, Rakousko-Uhersko, 1873, inv. č. 2.701.
Hanukkah lamp, Master CS (Cyrillus Schillberger ?), Vienna, Austro-Hungarian Empire, 1873, Inv. No. 2.701.

persecution – in concentration camps and ghettos; war zones and unfamiliar lands”, as a “a triumph of the few over the many; of right over might; of the light of freedom over the darkness of despair”. The President went on to say that the light of the Hanukkah candles “inspires us to hope beyond hope; to believe that miracles are possible even in the darkest of hours,” and that this message of Hanukkah “invites all of us to rededicate ourselves to improving the lives of those around us, spreading the light of freedom and tolerance wherever oppression and prejudice exist.”

The Hanukkah lamp that was lit at the White House was made by Cyril Schillberger in 1873 and was presumably donated to a congregation in the Moravian town of Prostějov. It is a reminder of the tragic period of the Shoah, when it was sent to the wartime Central Jewish Museum in Prague along with other ceremonial objects from the abolished Jewish communities and associations in Nazi-occupied Bohemia and Moravia. These confiscated items now form a substantial portion of the Jewish Museum in Prague’s collections.

EXHIBITIONS

Helga Hošková-Weissová. Paintings and Drawings at the Robert Guttman Gallery

Helga Hošková-Weissová (b. 1929) is one of the few child inmates of the Terezín ghetto to survive the war. She is known throughout the world for her unique set of drawings from the ghetto. The Jewish Museum held a retrospective of her work at the Robert Guttman Gallery for the artist’s 80th birthday. On view between 15 October and 29 November, this show included her Terezín drawings and examples of her 1960s

HELGA HOŠKOVÁ-WEISSOVÁ

Doprovodný katalog k výstavě Helga Hošková-Weissová.
Obrazy a kresby.
Exhibition catalogue Helga Hošková-Weissová. Paintings and Drawings.

a sepsali všechny dostupné obrázkové textilní donace pocházející z území Čech a Moravy (ať už se nacházely v domácích či zahraničních sbírkách). Kniha obsahuje čtyři odborné studie. Jedna se týká obřadů souvisejících s narozením dítěte v kultuře a zvycích českých a moravských Židů a tři další se detailně zabývají rozbohem mimořádného a dosud téměř neznámého pramene společenských a historických věd: povijanu na Tóru zhotoveného z pleny, do níž byl chlapec zabalen při obřízce. Katalogová část publikace čítá téměř 1330 katalogových položek včetně překladů hebrejských donačních nápisů do češtiny. Vedle mimořádně bohaté barevné obrazové přílohy (195 celobarevných ilustrací) provedené na vevázaných rozklápěcích listech obsahuje publikace také rejstříky jmen a příjmení donátorů a rejstřík lokalit vyskytujících se v textech donací, to vše doplněno o všechny zjištěné varianty hebrejského zápisu. Publikace je vhodná nejen pro historiky, genealogy, archiváře či kulturní historiky a etnografy, ale také pro širokou veřejnost. Všechny zájemce o židovskou problematiku seznamuje s unikátní vyšívanou „matrikou“ židovských chlapců, která obsahuje záznamy z let 1668–1930.

paintings with motifs from the concentration camps and from Israel, as well as her later pictures. These works document the horrific experiences of her childhood, which influenced her whole life and artistic output. This was not just a retrospective, then, but a message for the future. A catalogue has been published for the exhibition.

May God Let Him Grow. Ceremonies for a Child's Birth in Jewish Culture at the Robert Guttman Gallery

On view since 10 December at the Jewish Museum's gallery is an exhibition on the rituals associated with childbirth in the culture of Bohemian and Moravian Jews. This show features the characteristic objects that relate to these rituals, such as amulets, instruments, registers and curtains. Also on display are unique synagogue textiles made of the cloth swaddling that a newborn boy was wrapped in during the circumcision rite. It runs until 28 February 2010.

The exhibition is accompanied by an extensive catalogue. This is the result of research that was undertaken between 2004–2009 by staff at the Jewish Museum on the available donated circumcision textiles from Bohemia and Moravia

(in public and private collections both in the Czech Republic and abroad). It contains four specialist studies – one on the ceremonies that are connected to the birth of a child in the culture and customs of Bohemian and Moravian Jews, and three providing a detailed analysis of the Torah binder (made from the swaddling cloth used at a boy's circumcision) as a unique and previously unknown source for social and art history. The catalogue features almost 1,330 items, including translations of Hebrew dedicatory

inscriptions. It is illustrated with 195 wonderfully rich full-colour illustrations on foldable pages. There are also indexes of the forenames and surnames of donors and an index of the localities mentioned in the dedicatory inscriptions, supplemented with all the ascertained variants of the Hebrew inscriptions. This publication is suitable not only for historians, genealogists, archivists,

Z vernisáže výstavy *Nechť mu Bůh dá vyrůst*.
From the opening of the *May God Let Him Grow* exhibition.

Cesta života. Rabi Löw (kol. 1525–1609) v Císařské konírně Pražského hradu

Dne 8. listopadu skončila v Císařské konírně Pražského hradu velká reprezentativní výstava *Cesta života. Rabi Löw (1525–1609)*, již Židovské muzeum v Praze ve spolupráci se Správou Pražského hradu připravily k 400. výročí úmrtí věhlasného rabína rudolfínské Prahy – rabihu Löwa, známého v židovském světě pod hebrejským akronymem Maharal. Podrobné informace o výstavě jsme čtenářům přinesli v minulém Zpravodaji.

Výstavu provázal velký zájem veřejnosti – celkem na ni zavítalo 24 565 návštěvníků. Řada z nich též projevila zájem o komentované prohlídky či dílny pro školy. *Cesta života* se rovněž setkala s velkým zájmem médií, které o ní zpracovaly řadu článků a reportáží.

Publikace *Nechť mu Bůh dá vyrůst*.
May God Let Him Grow catalogue.

Přestože výstava již skončila, na webových stránkách muzea lze stále zakoupit řadu suvenýrů vztahujících se k výročí rabího Löwa či rozsáhlou reprezentativní publikaci *Cesta života*, vydanou ve spolupráci s Nakladatelstvím Academia.

PŘÍBĚHY BEZPRÁVÍ

Židovské muzeum v Praze spolupracovalo po celý listopad na projektu měsíce filmu ve školách *Jeden svět*, který pod názvem *Příběhy bezpráví*

Ředitel Židovského muzea v Praze Leo Pavlát při slavnostním zahájení projektu *Příběhy bezpráví* v pražském kině Světozor. (Foto Člověk v tísni – Luboš Kotek.)
Jewish Museum Director Leo Pavlát at the ceremonial opening of the *Stories of Injustice* project in Světozor Cinema, Prague. (Photo by People in Need – Luboš Kotek.)

připravila společnost Člověk v tísni. Letošní, celkově již pátý ročník byl zaměřen na problematiku šoa. Dokumenty předních českých tvůrců následované besedou s přeživšími či historiky včetně pracovníků muzea byly představeny ve více než 800 školách po celé České republice.

SPOLEČNOST PŘÁTEL ŽIDOVSKÉHO MUZEA V PRAZE

V říjnu Židovské muzeum v Praze založilo Společnost přátel, která si klade za cíl napomoci uchování a co nejširšímu zpřístupnění vzácných památek pražského Židovského Města. Členství ve Společnosti přátel má přiblížit svým členům bohatství židovské historie, kouzlo židovských tradic i neopakovatelnost židovského umění. Nabídne jedinečná kulturní a společenská setkání, seznámení se zajímavými lidmi, navázání nových kontaktů a přátelství.

Členové obdrží neomezený volný vstup do stálých expozic jednoho z největších židovských muzeí na světě a na dočasné výstavy v Galerii Roberta Guttmanna. Budou moci volně navštěvovat večerní pořady ve Vzdělávacím a kulturním centru muzea, získat zdarma vstupenky na koncerty ve Španělské synagoze a další výhody. Vyšší členské kategorie jim poskytnou příležitost navštívit veřejnosti nepřístupné depozitáře muzea stejně jako setkání s významnými umělci a osobnostmi, které muzeum podporují.

Přihlásit se do Společnosti přátel je možno na internetových stránkách muzea <http://www.jewishmuseum.cz/cz/czspolecnost.htm>.

NOVINKY ZE VZDĚLÁVACÍHO A KULTURNÍHO CENTRA

Nová dílna *Ghetto beze zdí*

Koncem listopadu proběhl v Památníku Terezín mezinárodní seminář pro pedagogy. Lektorky Vzdělávacího a kulturního centra Zuzana Tlášková a Miroslava Ludvíková zde představily novou dílnu s tematikou šoa *Ghetto beze zdí*. Tzv. ghetta beze zdí navazovala za nacistického Německa na středověké pojetí ghett. Nebyla však

cultural historians and ethnographers, but also for the general public. A unique register of circumstances from 1668 to 1930, it will be a rich resource for anyone interested in Jewish culture.

Path of Life. Rabbi Loew (ca. 1525–1609) at the Imperial Stables, Prague Castle

The major exhibition *Path of Life. Rabbi Loew (ca. 1525–1609)* at the Imperial Stables, Prague Castle ended on 8 November. This was prepared by the Jewish Museum in association with the Prague Castle Administration for the 400th anniversary of the death of the renowned Rabbi Loew, known in the Jewish world as the Maharal. More information on this was provided in our last newsletter.

The show met with great interest from the public – attracting 24,565 visitors, many of whom also took part in the exhibition's guided tours and school workshops. There was also media interest with a number of related articles and reports.

Although the exhibition is now over, it is still possible to buy a number of souvenirs relating to the Rabbi Loew anniversary as well as the *Path of Life* publication (a large, prestigious book published in collaboration with the Academia publishing house) by visiting our website.

STORIES OF INJUSTICE

Throughout November, the Jewish Museum collaborated on the *One World Month of Film in Schools – Stories of Injustice* project, which was prepared by the People In Need organization. Now in its fifth year, the focus of this year's project was the Shoah. Documentaries by leading Czech filmmakers followed by Q+As with Shoah survivors, historians and museum staff were shown at more than 800 schools throughout the Czech Republic.

THE SOCIETY OF FRIENDS OF THE JEWISH MUSEUM IN PRAGUE

Founded in October, the Jewish Museum's Society of Friends aims to help preserve and to provide the broadest possible access to the unique monuments of Prague's Jewish Town. Members of the society learn about the richness of Jewish history, the attraction of Jewish traditions and the uniqueness of Jewish art. Membership brings with it invitations to special cultural and social gatherings, as well as the opportunity to meet interesting people, establish new contacts and make new friends.

Members have unlimited free access to the permanent exhibitions of one of the largest Jewish museums in the world and to the temporary exhibitions at the Robert Guttmann Gallery. They can also attend, free of charge, the evening events at the Jewish Museum's Education and Culture Centre and receive free tickets to concerts at the Spanish Synagogue, among other benefits. A higher membership category provides the opportunity to visit the Jewish Museum's depositories which are closed to the public and to meet major artists and personages that support the museum. You can register with the Society of Friends by visiting our website www.jewishmuseum.cz/en/aspolecnost.htm.

ohraničena teritoriálně, ale zákazy, které se na území Československa začaly uplatňovat v době protektorátu a které postupně víc a víc omezovaly život židovského obyvatelstva. Dílna se u pedagogů setkala s velkým úspěchem.

Arje slaví Chanuku

Prosincová nedělní dílna ve Vzdělávacím a kulturním centru v Praze byla nadmíru úspěšná: Oslavy svátku Chanuka s Ivičkem Arjem se zúčastnilo téměř padesát návštěvníků. Děti se od Arjeho dozvěděly, proč má chanukový svícen osm ramen, kdo jsou Makabejci a proč se o Chanuce jí koblížky a bramboráky.

Prosincová nedělní dílna v pražském Vzdělávacím a kulturním centru.
The Education and Culture Centre's Sunday Workshop in December.

Křížová chodba Nové radnice v Brně ožila židovskou tematikou

Od 5. do 17. listopadu se v Křížové chodbě Nové radnice v Brně konaly dvě souběžné výstavy: *Michal Hajnal – průřez tvorbou a Židovská obec v Brně*. Pro širokou veřejnost je společně uspořádaly brněnská pobočka Vzdělávacího a kulturního centra a Židovská obec Brno. Záštitu převzal brněnský primátor Roman Onderka.

MEZINÁRODNÍ SYMPOZIUM V TŘEBÍČI

Ve dnech 6.–8. října proběhlo v Muzeu Vysočiny Třebíč symposium *Jedinec a obec. Židé v Čechách, na Moravě a ve Slezsku 1520–1848*. Pod záštitou velvyslankyně Rakouské republiky v České republice Dr. Margot Klestil-Löffler a velvyslance Spolkové republiky Německo v ČR Helmuta Elfenkämpera symposium připravily Společnost pro dějiny židů v České republice a Institut für jüdische Geschichte Österreichs z Rakouska. Židovské muzeum na semináři spolupracovalo. Podrobná zpráva o jednání včetně přehledu přednášejících bude zveřejněna v časopise *Judaica Bohemiae* číslo 44/2.

NEWS FROM THE EDUCATION AND CULTURE CENTRE

New workshop *Ghetto Without Walls*

At the end of November, the Terezín Memorial hosted an international seminar for teachers, at which Zuzana Tlášková and Miroslava Ludvíková from the Education and Culture Centre presented a new workshop on the Shoah, entitled *Ghetto Without Walls*. In Nazi Germany, the so-called 'ghettos without walls' were based on the medieval notion of the ghetto. They were bounded not by territory but by prohibitions, which gradually came into force in Nazi-occupied Czechoslovakia and which increasingly restricted the life of the Jewish population. The workshop met with great success among teachers.

Mezinárodní seminář v Terezíně.
International seminar in Terezín.

Aryeh celebrates Hanukkah

The Education and Culture Centre's Sunday Workshop in December was a huge success. The Hanukkah celebrations with Aryeh the lion cub were attended by about fifty visitors. Children found out from Aryeh why the Hanukkah lamp has eight branches, who the Maccabees were and why doughnuts and potato pancakes are eaten during Hanukkah.

Výstava Michala Hajnala v Brně.
Michal Hajnal exhibition in Brno.

Brno's New Town Hall Cloister enlivened by Jewish topics

Two concurrent exhibitions were on view at Brno's New Town Hall Cloister between 5 and 17 November: *Michal Hajnal – Cross-section of Work*

SVĚTLO POROZUMĚNÍ

Dne 4. listopadu se již počtvrté konal souběžně ve Španělské synagoze a v kostele svatého Ducha koncert *Světlo porozumění*. Pod záštitou primátora hl. města Prahy Pavla Béma jej uspořádala pražská konzervativní kongregace Bejt Praha za podpory Židovského muzea v Praze, kostela svatého Ducha a Federace židovských obcí v České republice. Účinkovali přední čeští i zahraniční interpreti Jiří Stivín, Varhan Orchestrovič Bauer, Ridina Ahmedová, Petra Ernyei, Swetja, Radek Krامل, Stano Palúch a Fanya Berger. Koncert moderoval Peter Gyori. Španělská synagoga a kostel svatého Ducha stojí v bezprostředním sousedství na pražském Starém Městě. Koncert v těchto svatostáncích dvou největších evropských monoteistických náboženství, která v průběhu dějin často stanula v konfliktu, chce dnes prostřednictvím umění přispět k odstranění kulturních, etnických i náboženských bariér.

and *The Jewish Community in Brno*. Held under the auspices of the Mayor of Brno, Roman Onderka, they were prepared for the general public by the Brno office of the Education and Culture Centre and the Brno Jewish Community.

INTERNATIONAL SYMPOSIUM IN TŘEBÍČ

A symposium entitled *The Individual and Community. Jews in Bohemia, Moravia and Silesia, 1520–1848* was held at the Museum of Vysočiny, Třebíč, on 6–8 October. Under the auspices of Dr. Margot Klestil-Löffler, the Austrian Ambassador to the Czech Republic, and Helmut Elfenkämper, the German Ambassador to the Czech Republic, it was prepared by the Society for the History of the Jews in the Czech Republic and the Institut für jüdische Geschichte Österreichs. The Jewish Museum also contributed to the symposium. A detailed report on the symposium and an overview of the contributors will be published in issue 44/2 of the *Judaica Bohemiae* journal.

Koncert *Světlo porozumění* ve Španělské synagoze.
Light of Understanding concert at the Spanish Synagogue.

KUFRY Z OSVĚTÍMI

V listopadu 2009 vyšel v páteční příloze *Hospodářských novin* článek, který i s pomocí Oddělení pro dějiny šoa Židovského muzea pomohl osvětlit životní příběh Greta Němcové. V expozici muzea koncentračního tábora v Osvětimi je vystaveno přes dva tisíce kufřů. Několik nese jména českých obětí, po jejichž osudech začal pátrat redaktor *Hospodářských novin* Leoš Kyša v Židovském muzeu, Národním archivu a v Institutu Tereziánské iniciativy. Zjistil, že z českých majitelů kufřů jako jediná Osvětim přežila „Nemec Grete“.

Greta Němcová se narodila v Praze v roce 1910 v rodině úspěšného židovského podnikatele Oskara Birna, studovala jazyky a cestovala po Evropě. V roce 1933 se provdala za Čecha, účetního Václava Němce, a v roce 1938 se jí narodila dcera Eva. Po německé okupaci Československa se manželé Němcovi domluvili na rozvodu, aby uchránili život své dcery. Gretina matka odjela v roce 1942 transportem do Treblinky, bratr o rok později do Osvětimi. Greta se z neznámého důvodu v roce 1943 ocitla v židovské nemocnici a díky tomu zůstala v Praze o něco déle. 10. ledna 1944 už ale také odjela transportem do Terezína a dále do Osvětimi, odkud byla před koncem války evakuována do Mauthausenu. Zde se 5. května 1945

LIGHT OF UNDERSTANDING

The fourth annual *Light of Understanding* concert took place concurrently at the Spanish Synagogue and the Holy Spirit Church on 4 November. Held under the auspices of the Mayor of Prague Pavel Bém, it was organized by the Prague-based Conservative Jewish congregation Bejt Praha with the support of the Jewish Museum, the Holy Spirit Church and the Federation of Jewish Communities in the Czech Republic. The concert was presented by Peter Gyori and featured leading performers from the Czech Republic and abroad – Jiří Stivín, Varhan Orchestrovič Bauer, Ridina Ahmedová, Petra Ernyei, Swetja, Radek Krامل, Stano Palúch and Fanya Berger. The Spanish Synagogue and the Holy Spirit Church are located in the immediate vicinity of Prague's Old Town. By holding a joint concert in these places of worship for the two largest European monotheistic religions which have often been in conflict in the course of history, the aim is to contribute through art to removing cultural, ethnic and religious barriers.

SUITCASES FROM AUSCHWITZ

In November 2009 a Friday supplement of the *Hospodářské noviny* newspaper carried an article which, with the help of the Jewish Museum's

Kufr Greta Němcové, který je vystaven v osvětivském muzeu. (Repro *Víkend Hospodářských novin*.)
Greta Němcová's suitcase, which is on view at the Auschwitz Museum. (*Víkend Hospodářských novin* reproduction.)

dočkala osvobození americkou armádou. Po návratu do vlasti se Greta shledala se svou dcerou i s manželem, o svém životě v koncentračních táborech jim však téměř nevyprávěla. Greta přežila svou dceru, která zemřela v mladém věku při autohavárii, i svého manžela. Vychovala svá dvě vnoučata a dožila se tří pravnoučat. Zemřela v roce 1994. Právě vnoučka Eva panu Kyšovi poskytl řadu cenných informací, které pomohly celý příběh rekonstruovat.

VÝZNAMNÉ NÁVŠTĚVY

Ríjen

Nili Priel, manželka izraelského ministra obrany Ehuda Baraka (druhá zprava), s Ellen Levy, manželkou izraelského velvyslance v České republice (uprostřed), a se zástupci české židovské komunity ve Staronové synagoze.

Listopad

Místopředsedkyně Spolkového sněmu Spolkové republiky Německo Petra Pau u náhrobu rabihö Löwa na Starém židovském hřbitově.

Britský herec Michael York v Pinkasově synagoze.

Shoah history department, helped to elucidate the life story of Greta Němcová. More than two thousand suitcases are on view at the Auschwitz Museum. Several of these suitcases bear the names of Czech victims. Leoš Kyša, an editor at *Hospodářské noviny*, contacted the Jewish Museum, the National Archives and the Terezín Initiative Institute to research the fate of the Czech owners of these suitcases and discovered that Greta Němcová ('Nemec Grete') was the only one to survive Auschwitz.

Greta Němcová was born in Prague in 1910, the daughter of a successful Jewish businessman,

Oskar Birn. She studied foreign languages, travelled throughout Europe, married a Czech accountant, Václav Němec, in 1933 and had a daughter, Eva, in 1938. After the German occupation of Czechoslovakia, they agreed to divorce in order to save their daughter's life. Greta's mother was deported to Treblinka in 1942 and her brother was sent to Auschwitz a year later. Greta was able to stay in Prague a bit longer as she was staying, for unknown reasons, in a Jewish hospital in 1943. On 10 January 1944, however, she was deported to Terezín and then to Auschwitz, from where she was evacuated to Mauthausen before the end of the war. She was liberated by the US army there on 5 May 1945. Greta was reunited with her daughter and husband after returning home, but hardly ever talked about her life in concentration camps. Greta outlived her husband and her daughter, who died in a car accident at an early age. She brought up her two grandchildren and had three great-grandchildren. She died in 1994. Her granddaughter Eva provided Mr Kyša with a wealth of valuable information that made it possible to put together the whole story.

PROMINENT VISITS

October

Nili Priel, wife of Israeli defence minister Ehud Barak (second from the right), with Ellen Levy, the wife of the Israeli Ambassador to the Czech Republic (in the middle) and representatives of the Czech Jewish community in the Old-New Synagogue.

November

Vice-President of the German Bundestag, Petra Pau, at Rabbi Loew's grave in the Old Jewish Cemetery.

← British actor Michael York in the Pinkas Synagogue.

Mediační partneři výstavy *Cesta života*
Media partners of the *Path of Life* exhibition

WWW.CESKATELEVIZE.CZ

HLAVNÍ
MEDIÁLNÍ
PARTNER
VÝSTAVY

ZPRAVODAJSTVÍ Z KULTURY
www.rozhlas.cz/mozaika

Vltava
© Český rozhlas 3

magazín DNES program

Každý čtvrtek!

Rozšířený a přehlednější
televizní program na celý týden

Bohatší obsah
a nové rubriky

TÝDEN

50 týdnů na dovolenou v Česku
Kde se žije? Jak žijeme? Společnost a kultura

Michael Jackson
1958-2009
Nepřekonatelný
symbol popkultury

Wěda a křesťe
Kolumbové a Aristotelovy
Mikéla Melchiorri

Náhla přízra
Proč někdy přemlouvá
lidstvo katastrofy?

Chcete-li zjistit, kolikrát se žije
v Česku, přečtěte si tento týdeník

TÝDEN
Lenost je zdravá
Věchce se vám pracovat? Pak jste normální

TÝDEN
JAK ŽIJEME
PŘÍJEMNĚ
HUBNU
Děti se smíjí,
mami se smíjí

Když chcete vědět, čtěte časopis Týden
www.tyden.cz

Vydává Židovské muzeum v Praze (založeno v roce 1906), U Staré školy 1, 3, 110 01 Praha 1, IČO 60459263
www.jewishmuseum.cz

Bankovní účet č. 10426398/6200

Commerzbank, Aktiengesellschaft, Jugoslávská 1, 120 21 Praha 2

Pro poskytování darů uvádějte variabilní symbol 1382002

Zpravodaj vychází čtvrtletně, toto číslo vyšlo 15. 1. 2010, MK ČR E16832

Redaktor: Noemi Holeková, Překlad: Stephen Hattersley

Fotografie: S. Appleton, K. Bulín, D. Cabanová, L. Kotek, J. Králová, M. Ludvíková, Repro *Vikend Hospodářských novin*

Výroba: LABEL spol. s r. o., Kutná Hora

☆☆☆

Published by the Jewish Museum in Prague (founded in 1906), U Staré školy 1, 3, 110 01 Praha 1, IČO 60459263
www.jewishmuseum.cz

Bank account: 1042639, SWIFT CODE: COBACZPXXXX, IBAN: CZ60 6200 0000 0000 1042 6398 (euro)
1042639, SWIFT CODE: COBACZPXXXX, IBAN: CZ22 6200 0001 0700 1042 6398 (for all foreign currencies except the euro)

Commerzbank, Aktiengesellschaft, Jugoslávská 1, 120 21 Praha 2

The variable symbol no. 1382002 should be stated when making a donation.

The Newsletter is quarterly. This issue was published on 15 January 2010, MK ČR E16832

Editor: Noemi Holeková, Translation: Stephen Hattersley

Photos: S. Appleton, K. Bulín, D. Cabanová, L. Kotek, J. Králová, M. Ludvíková, *Vikend Hospodářských novin* reproduction
Typeset and printed by LABEL spol. s r. o., Kutná Hora